

Transformata Laplace

GOM

22 mai 2008

1 Transformata Laplace

În cele ce urmează vom studia transformata Laplace, care din punct de vedere matematic nu este decât o integrală improprie și cu parametru (vezi formula (1)), dar are numeroase aplicații. Capitolul din matematică care studiază proprietățile transformatei Laplace se numește CALCULUL OPERATORIAL.

1.1 Definiții

Definitia 1 Se numește funcție original funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{C}$ care satisface condițiile:

1. $f(t) = 0, t < 0$.
2. f este derivabilă pe porțiuni.
3. $\exists M > 0$ și $\sigma_0 \geq 0$ astfel încât: $|f(t)| < Me^{\sigma_0 t}$. (σ_0 se numește indice de creștere a funcției f).

Definitia 2 Transformata Laplace a funcției original $f : [0, \infty) \rightarrow \mathbb{C}$ este funcția:

$$F(s) := \int_0^{\infty} e^{-st} f(t) dt. \quad (1)$$

Teorema 1 Integrala care definește funcția de variabilă complexă F este convergentă în semiplanul $\{s \in \mathbb{C} \mid \operatorname{Re} s > \sigma_0\}$ și uniform convergentă pe mulțimea

$$\{s \in \mathbb{C} \mid \operatorname{Re} s > \sigma_0 + \varepsilon, \arg s \in [-\pi/2 + \alpha, \pi/2 - \alpha]\}$$

pentru orice α și ε pozitivi.

Remarca 1 Vom nota $\mathcal{L}\{f(t)\}(s) := F(s)$.

1.2 Proprietăți

Teorema 2 F este o funcție olomorvă pe domeniul său de definiție și derivata sa se calculează :

$$F'(s) = \int_0^{\infty} e^{-st} (-tf(t)) dt.$$

1. $\mathcal{L}\{\alpha f(t) + \beta g(t)\}(s) = \alpha F(s) + \beta G(s)$.
2. $\mathcal{L}\{f(at)\}(s) = \frac{1}{a} \mathcal{L}\{f(t)\}\left(\frac{s}{a}\right)$ (schimbarea de scară).
3. $\mathcal{L}\{e^{at} f(t)\}(s) = F(s - a)$ (translația în complex)
4. $\mathcal{L}\{f(t - a)u(t - a)\}(s) = e^{-sa} F(s)$ (translația la dreapta în real)
5. $\mathcal{L}\{f(t + a)u(t)\}(s) = e^{sa} \left(F(s) - \int_0^a e^{-st} f(t) dt\right)$ (translația la stânga în real)
6. $\mathcal{L}\{f'(t)\}(s) = sF(s) - f(0+)$ (derivarea originalului)
7. $\mathcal{L}\{f^{(n)}(t)\}(s) = s^n F(s) - s^{n-1} f(0+) - s^{n-2} f'(0+) - \dots - f^{(n-1)}(0+)$
8. $\mathcal{L}\{(-t)^n f(t)\}(s) = F^{(n)}(s)$ (derivarea transformatei)
9. $\mathcal{L}\left\{\int_0^t f(u) du\right\}(s) = \frac{F(s)}{s}$. (integrarea originalului)
10. $\mathcal{L}\left\{\frac{f(t)}{t}\right\}(s) = \int_s^{\infty} F(u) du$. (integrarea transformatei)
11. $\lim_{s \rightarrow \infty} sF(s) = f(0+)$ (teorema valorii inițiale)

Transformata Laplace

$$12. \lim_{s \rightarrow 0} sF(s) = \lim_{t \rightarrow \infty} f(t) \text{ (teorema valorii finale).}$$

$$13. \mathcal{L}\{(f * g)(t)\}(s) = F(s)G(s), \text{ unde } (f * g)(t) := \int_0^t f(\tau)g(t-\tau) d\tau \text{ este convolu\c{t}ia func\c{t}iilor } f \text{ \c{t}i } g.$$

Se deduce u\c{s}or urm\u0103torul tabel de transformate:

$f(t)$	$F(s)$
$u(t)^1$	$\frac{1}{s}$
t^r	$\frac{\Gamma(r+1)}{s^{r+1}}$
$\sin \omega t$	$\frac{\omega}{s^2 + \omega^2}$
$\cos \omega t$	$\frac{s}{s^2 + \omega^2}$
$e^{at} \sin \omega t$	$\frac{\omega}{(s-a)^2 + \omega^2}$
e^{at}	$\frac{1}{s-a}$

Exerci\c{t}iul 1 Folosind acest tabel \c{t}i formulele 1-12 s\u0103 se calculeze transformata Laplace a urm\u0103toarelor func\c{t}ii :

- $f(t) = (t-a)^2 u(t-a).$
- $f(t) = t^2 u(t-a).$
- $f(t) = t \cos \omega t.$
- $f(t) = t^n \sin \omega t, g(t) = t^n \cos \omega t.$
- $f(t) = \frac{e^{bt} - e^{at}}{t}.$
- $f(t) = \frac{2(\cos at - \cos bt)}{t}.$
- $f(t) = \frac{\sin t}{t}.$
- $f(t) = \frac{e^{-2t} - 1}{t} \sin 3t.$
- $f(t) = \frac{e^{bt} - e^{at}}{2t\sqrt{\pi t}}.$

Solu\c{t}ii:

- Aplic\u0103nd formula 4 \c{t}i transformata Laplace a lui t^2 (vezi tabelul, linia 3, pentru $r = 2$) avem succesiv:
 $\mathcal{L}\{(t-a)^2 u(t-a)\}(s) = e^{-as} \mathcal{L}\{t^2\}(s) = e^{-as} \frac{\Gamma(3)}{s^3} = e^{-as} \frac{2!}{s^3} = \frac{2e^{-as}}{s^3}.$
- Deoarece $t^2 = (t-a)^2 + 2a(t-a) + a^2$, aplic\u0103nd acelea\c{s}i formule ca la exerci\c{t}iul precedent \c{t}i formula 1 rezult\u0103:
 $\mathcal{L}\{t^2 u(t-a)\}(s) = \mathcal{L}\left\{\left((t-a)^2 + 2a(t-a) + a^2\right) u(t-a)\right\}(s) = \left(\frac{2}{s^3} + 2a\frac{1}{s^2} + \frac{a^2}{s}\right) e^{-as}.$
- Aplic\u0103m formula 8 pentru $n = 1$ \c{t}i transformata Laplace a func\c{t}iei $\cos \omega t$: $\mathcal{L}\{t \cos \omega t\}(s) = -\frac{d}{ds} (\mathcal{L}\{\cos \omega t\}(s)) = -\frac{d}{ds} \left(\frac{s}{s^2 + \omega^2}\right) = -\frac{(s^2 + \omega^2) - s \cdot 2s}{(s^2 + \omega^2)^2} = \frac{s^2 - \omega^2}{(s^2 + \omega^2)^2}.$
- Pentru a calcula mai rapid, folosim formulele lui Euler \c{t}i calcul\u0103m transformata Laplace a func\c{t}iei $h(t) = g(t) + if(t)$. Avem $h(t) = t^n \cos \omega t + it^n \sin \omega t = t^n e^{i\omega t}$. Atunci conform formulei 8 \c{t}i liniei 7 din tabel:
 $\mathcal{L}\{h(t)\}(s) = (-1)^n \left(\frac{1}{s-j\omega}\right)^{(n)} = (-1)^n \frac{(-1)^n n!}{(s-j\omega)^{n+1}} = n! \frac{(s+j\omega)^n}{(s^2 + \omega^2)^{n+1}}.$ Privind s ca o variabil\u0103 real\u0103, rezult\u0103 c\u0103
 $\mathcal{L}\{g(t)\}(s) = n! \frac{\operatorname{Re}(s+i\omega)^n}{(s^2 + \omega^2)^{n+1}}, \mathcal{L}\{f(t)\}(s) = n! \frac{\operatorname{Im}(s+i\omega)^n}{(s^2 + \omega^2)^{n+1}}$ (Adic\u0103 $\mathcal{L}\{g(t)\}(s) = n! \frac{s^n - C_n^2 s^{n-2} \omega^2 + C_n^4 s^{n-4} \omega^4 - \dots}{(s^2 + \omega^2)^{n+1}}$ \c{t}i analog
 $\mathcal{L}\{f(t)\}(s) = n! \frac{C_n^1 s^{n-1} \omega - C_n^3 s^{n-3} \omega^3 + \dots}{(s^2 + \omega^2)^{n+1}}$, formule care, datorit\u0103 propriet\u0103\c{t}ilor func\c{t}iilor olomorfe, sunt valabile pentru orice s cu $\operatorname{Re} s > 0$).

$$5 \text{ Aplic\u0103m \u00eent\u0103i formula 10 apoi linia 7 din tabel \c{t}i calcul\u0103m integrala care apare: } \mathcal{L}\left\{\frac{e^{bt} - e^{at}}{t}\right\}(s) = \int_s^\infty \mathcal{L}\{e^{bt} - e^{at}\}(u) du = \int_s^\infty \left(\frac{1}{u-b} - \frac{1}{u-a}\right) du = \ln \frac{u-b}{u-a} \Big|_s^\infty = \ln \frac{s-a}{s-b}. \text{ (am \u0162inut cont c\u0103 } \lim_{u \rightarrow \infty} \ln \frac{u-b}{u-a} = \ln 1 = 0).$$

$$6 \text{ Aplic\u0103nd acelea\c{s}i formule \c{t}i linia 5 din tabel rezult\u0103: } \mathcal{L}\left\{\frac{2(\cos at - \cos bt)}{t}\right\}(s) = \int_s^\infty \left(\frac{2u}{u^2+a^2} - \frac{2u}{u^2+b^2}\right) du = \ln \frac{u^2+a^2}{u^2+b^2} \Big|_s^\infty = \ln \frac{s^2+b^2}{s^2+a^2}.$$

$$7 \mathcal{L}\left\{\frac{\sin t}{t}\right\}(s) = \int_s^\infty \frac{1}{u^2+1} du = \operatorname{arctg} u \Big|_s^\infty = \frac{\pi}{2} - \operatorname{arctg} s = \operatorname{arctg} \frac{1}{s}.$$

$$8 \mathcal{L}\left\{\frac{e^{-2t}-1}{t} \sin 3t\right\}(s) = \mathcal{L}\left\{\frac{e^{-2t} \sin 3t - \sin 3t}{t}\right\}(s) = \int_s^\infty \left(\frac{3}{(u+2)^2+3^2} - \frac{3}{u^2+3^2}\right) du = \left(\operatorname{arctg} \frac{u+2}{3} - \operatorname{arctg} \frac{u}{3}\right) \Big|_s^\infty = \operatorname{arctg} \frac{s}{3} - \operatorname{arctg} \frac{s+2}{3} = \operatorname{arctg} \frac{\frac{s}{3} - \frac{s+2}{3}}{1 + \frac{s}{3} \cdot \frac{s+2}{3}} = \operatorname{arctg} \frac{-6}{s^2+2s+9}.$$

$$9 \mathcal{L}\left\{\frac{e^{bt}-e^{at}}{2t\sqrt{\pi t}}\right\}(s) = \int_s^\infty \mathcal{L}\left\{\frac{e^{bt}-e^{at}}{2\sqrt{\pi t}}\right\}(u) du = \int_s^\infty \frac{1}{2\sqrt{\pi}} \left(\frac{\Gamma(1/2)}{(u-b)^{1/2}} - \frac{\Gamma(1/2)}{(u-a)^{1/2}}\right) du =$$

¹ $u(t) = \begin{cases} 1, & t > 0 \\ 0, & t < 0 \end{cases}$, func\c{t}ia treapt\u0103 a lui Heaviside.

$(\sqrt{u-b} - \sqrt{u-a})\Big|_s^\infty = \sqrt{s-a} - \sqrt{s-b}$ (am aplicat formulele 10, 3, și linia 3 din tabel pentru $r = 1/2$, și am ținut cont că $\Gamma(1/2) = \sqrt{\pi}$).

Exercițiul 2 Să se deducă formula pentru transformata Laplace a funcțiilor periodice de perioadă T și apoi să se calculeze transformata Laplace a următoarelor funcții (desenând și graficul funcțiilor original), având perioada indicată:

1. $f(t) = |\sin \omega t|, T = \frac{\pi}{\omega}$.
2. $f(t) = t, t \in [0, 1), T = 1$.
3. $f(t) = \begin{cases} 2t, & 0 < t < 1 \\ 4 - 2t, & 1 < t < 2 \end{cases}, T = 2$
4. $f(t) = \text{sign}(\sin(\pi t)), T = 2$.

Soluții:

Dacă f are perioada T atunci scriem integrala din definiția transformatei Laplace ca sumă de integrale pe intervale de lungime egală cu perioada și facem în fiecare integrală schimbare de variabilă astfel încât intervalul de integrare să fie $[0, T]$:

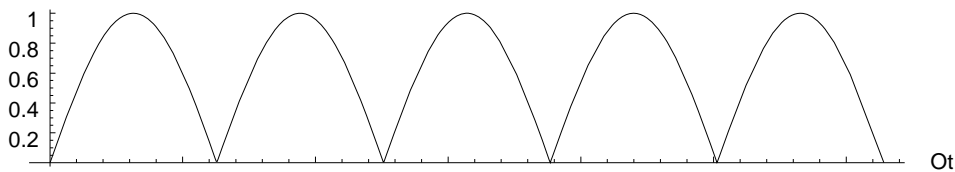
$$\begin{aligned} \mathcal{L}\{f(t)\}(s) &= \int_0^\infty e^{-st} f(t) dt = \sum_{n=0}^\infty \int_{nT}^{(n+1)T} e^{-st} f(t) dt = \\ &= \sum_{n=0}^\infty \int_0^T e^{-s(nT+\tau)} f(nT+\tau) d\tau = \sum_{n=0}^\infty e^{-snT} \int_0^T e^{-s\tau} f(\tau) d\tau = \\ &= \left(\int_0^T e^{-s\tau} f(\tau) d\tau \right) \left(\sum_{n=0}^\infty e^{-snT} \right) = \frac{\int_0^T e^{-s\tau} f(\tau) d\tau}{1 - e^{-sT}}. \end{aligned}$$

(Schimbarea de variabilă a fost $t = nT + \tau$, am ținut cont de faptul că dacă f este periodică de perioadă atunci $f(nT + \tau) = f(\tau)$ pentru orice număr $n \in \mathbb{N}$ și pentru orice $\tau \in \mathbb{R}$. Am folosit și formula pentru suma unei progresii geometrice $\sum_{n=0}^\infty q^n = \frac{1}{1-q}$, cu $q = e^{-sT}$).

1 Deoarece $T = \frac{\pi}{\omega}$ formula de mai sus devine: $\mathcal{L}\{f(t)\}(s) = \frac{\int_0^{\pi/\omega} e^{-st} \sin \omega t dt}{1 - e^{-s\pi/\omega}}$. Pentru a calcula integrala de la numărător folosim formulele lui Euler și obținem:

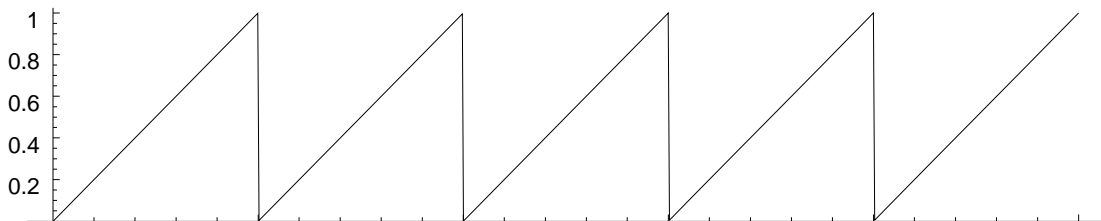
$$\begin{aligned} \int_0^{\pi/\omega} e^{-st} \sin \omega t dt &= \frac{1}{2j} \int_0^{\pi/\omega} (e^{-st+i\omega t} - e^{-st-i\omega t}) dt = \frac{1}{2j} \left(\frac{e^{t(i\omega-s)}}{j\omega-s} - \frac{e^{-t(j\omega+s)}}{-s-j\omega} \right) \Big|_{t=0}^{\pi/\omega} = \\ &= \frac{1}{2j} \left(\frac{e^{\pi j - s\pi/\omega}}{j\omega-s} + \frac{e^{-\pi j - s\pi/\omega}}{j\omega+s} \right) - \frac{1}{2j} \left(\frac{1}{j\omega-s} + \frac{1}{s+j\omega} \right) = \\ &= \frac{-e^{-s\pi/\omega} - 1}{2j} \left(\frac{1}{j\omega-s} + \frac{1}{s+j\omega} \right) = \omega \frac{1 + e^{-s\pi/\omega}}{s^2 + \omega^2}. \end{aligned}$$

Înlocuind obținem: $\mathcal{L}\{|\sin \omega t|\}(s) = \frac{1 + e^{-s\pi/\omega}}{s^2 + \omega^2} \frac{\omega}{1 - e^{-s\pi/\omega}} = \frac{\omega}{s^2 + \omega^2} \text{cth} \frac{s\pi}{2\omega}$.

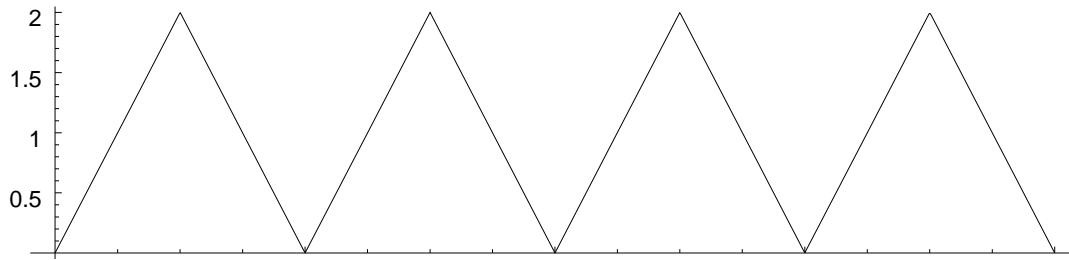
Grafic pentru 1

$$2 \mathcal{L}\{f(t)\}(s) = \frac{1}{1 - e^{-s}} \int_0^1 t e^{-st} dt = \frac{1}{1 - e^{-s}} \left(\frac{1}{s^2} - \frac{e^{-st}(st+1)}{s^2} \right) \Big|_{t=0}^1 = \frac{s+1-e^{-s}}{s^2(1-e^{-s})}$$

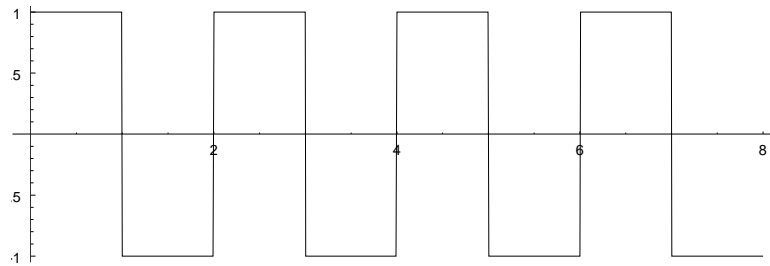
Grafic pentru 2

$$3 \mathcal{L}\{f(t)\}(s) = \frac{1}{1 - e^{-2s}} \left(\int_0^1 2t e^{-st} dt - \int_1^2 (2t - 4) e^{-st} dt \right) = \dots = \frac{2}{s^2} \frac{1 + e^{-2s}}{1 - e^{-2s}} = \frac{2}{s^2} \text{cth} s.$$

Graficul pentru 3

$$4 \mathcal{L}\{f(t)\}(s) = \frac{1}{1-e^{-2s}} \left(\int_0^1 e^{-st} dt - \int_1^2 e^{-st} dt \right) = \frac{(1-e^{-s})^2}{s(1-e^{-2s})} = \frac{1-e^{-s}}{s(1+e^s)} = \frac{1}{s} \operatorname{th} \frac{s}{2}.$$

Grafic pentru 4

Pentru inversarea transformatei Laplace menționăm următoarea teoremă:

Teorema 3 Dacă F este o funcție complexă de variabilă complexă care satisface condițiile:

1. este olomorvă în semiplanul $\operatorname{Re} s > \sigma_0$,
2. $\lim_{s \rightarrow \infty} F(s) = 0$, uniform în raport cu $\arg s$ pentru orice s cu $\operatorname{Re} s \geq a > \sigma_0$,
3. integrala $\int_{a-j\infty}^{a+j\infty} F(s) ds$ este absolut convergentă,

atunci funcția f definită de formula (Mellin - Fourier):

$$f(t) = \frac{1}{2\pi i} \int_{a-j\infty}^{a+j\infty} F(s) e^{st} ds$$

este o funcție original și $\mathcal{L}\{f(t)\}(s) = F(s)$.

Pentru determinarea inversei sunt utile următoarele două teoreme a lui O. Heaviside:

Teorema 4 Dacă F este o funcție rațională cu gradul numărătorului mai mic decât gradul numitorului:

$$F(s) = \frac{P(s)}{Q(s)}$$

și Q are rădăcinile s_1, s_2, \dots, s_n cu ordinele de multiplicitate $\alpha_1, \dots, \alpha_n$ atunci funcția original f este dată de:

$$f(t) = \sum_{k=1}^n \frac{1}{(\alpha_k - 1)!} \lim_{s \rightarrow s_k} ((s - s_k)^{\alpha_k} F(s) e^{st})^{(\alpha_k - 1)}.$$

Teorema 5 Dacă $F(s) = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{a_k}{s^k}$ (pentru $|s| > R$) atunci $f(t) = \sum_{k=1}^{\infty} \frac{a_k}{(k-1)!} t^{k-1}$ (seria fiind absolut și uniform convergentă).

1.3 Aplicații

1.3.1 Integrarea unor ecuații diferențiale cu coeficienți constanți

Fie ecuația diferențială liniară neomogenă, cu coeficienți constanți:

$$a_n x^{(n)}(t) + a_{n-1} x^{(n-1)}(t) + \dots + a_1 x'(t) + a_0 x(t) = f(t) \tag{2}$$

Ne propunem să determinăm soluția $x: [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ care verifică condițiile inițiale:

$$x(0) = x_0, x'(0) = x_1, \dots, x^{(n-1)}(0) = x_{n-1} \tag{3}$$

Pentru aceasta aplicăm la ecuația dată transformata Laplace, și notăm $\mathcal{L}\{f(t)\}(s) = F(s)$, $\mathcal{L}\{x(t)\}(s) = X(s)$.
Aplicând proprietățile (1,6) rezultă ecuația operatorială asociată ecuației diferențiale ((2)) și condițiilor inițiale ((3)):

$$\left(\sum_{k=0}^n a_k s^k\right) X(s) - \sum_{k=0}^{n-1} x_k \left(\sum_{i=0}^{n-k-1} a_{n-i} s^{n-k-i-1}\right) = F(s) \quad (4)$$

Din această ecuație rezultă

$$X(s) = \frac{\sum_{k=0}^{n-1} x_k \left(\sum_{i=0}^{n-k-1} a_{n-i} s^{n-k-i-1}\right)}{\sum_{k=0}^n a_k s^k} + \frac{1}{\sum_{k=0}^n a_k s^k} F(s)$$

Aplicând la prima fracție teorema 4 a lui Heaviside iar la a doua fracție aceeași teoremă și formula convoluției (13) obținem soluția $x(t)$.

Exemplul 1 Fie ecuația oscilatorului liniar:

$$x''(t) + \omega^2 x(t) = f(t) \quad (5)$$

cu condițiile inițiale:

$$x(0) = x_0, x'(0) = x_1 \quad (6)$$

Aplicând metoda de mai sus obținem ecuația operatorială:

$$(s^2 + \omega^2)X(s) - sx_0 - x_1 = F(s)$$

de unde:

$$X(s) = \frac{sx_0 + x_1}{s^2 + \omega^2} + \frac{F(s)}{s^2 + \omega^2}$$

Din tabelul de transformate rezultă:

$$\begin{aligned} x(t) &= x_0 \cos \omega t + \frac{x_1}{\omega} \sin \omega t + \frac{1}{\omega} f(t) * \sin \omega t = \\ &= x_0 \cos \omega t + \frac{x_1}{\omega} \sin \omega t + \frac{1}{\omega} \int_0^t f(\tau) \sin(\omega(t-\tau)) d\tau \end{aligned}$$

1.3.2 Integrarea unor sisteme de ecuații diferențiale liniare de ordin întâi cu coeficienți constanți

Fie un sistem de ecuații diferențiale liniare cu coeficienți constanți scris sub formă matricială:

$$x'(t) = A \cdot x(t) + b(t)$$

unde A este o matrice pătrată de ordin n , $x(t)$ este o matrice coloană formată din funcțiile necunoscute $x_i, i = \overline{1, n}$, $b(t)$ o matrice coloană formată din n funcții date $b_i, i = \overline{1, n}$. Ne propunem să aflăm soluția sistemului care verifică condițiile inițiale $x_i(0) = x_{i0}, i = \overline{1, n}$. (x^0 va fi matricea coloană a condițiilor inițiale). Aplicăm și aci transformata Laplace, și notând matricea unitate de ordin n cu I_n , transformata Laplace a lui $x(t)$ cu $X(s)$, transformata Laplace a lui b cu B rezultă :

$$sI_n X(s) + x^0 = A \cdot X(s) + B(s)$$

de unde

$$X(s) = (A - sI_n)^{-1} x^0 - (A - sI_n)^{-1} B(s)$$

Pentru a afla soluția aplicăm transformata Laplace inversă și ținem cont de tabelul de transformate, proprietățile (1-13) și teoremele lui Heaviside.

1.3.3 Integrarea unor ecuații diferențiale cu coeficienți variabili

Se aplică metoda dacă ecuația diferențială pentru transformată e mai simplă decât cea inițială. Exemplu (vezi [1], pag. 183): Să se afle soluția ecuației $tx''(t) + 2x'(t) = t - 1, x(0) = 0$. Aplicând transformata Laplace și notând $\mathcal{L}\{x(t)\}(s) = X(s)$, pe baza formulelor de derivare a transformatei și originalului rezultă ecuația :

$$s^2 X'(s) = -\frac{1}{s^2} + \frac{1}{s}.$$

Integrând această ecuație rezultă $X(s) = \frac{1}{3s^3} - \frac{1}{2s^2} + C$. Dar din teorema 3 rezultă că $C = 0$, de unde aplicând teorema I a lui Heaviside, $x(t) = \frac{1}{6}t^2 - \frac{1}{2}t$.

1.3.4 Rezolvarea unor ecuații integrale și integro-diferențiale

1. Ecuații de forma:

$$Ax(t) + \int_0^t x(t-\tau)g(\tau)d\tau = f(t)$$

unde A, B sunt constante iar f, g sunt funcții cunoscute. La ecuația de mai sus aplicăm transformata Laplace și rezultă ecuația

$$AX(s) + BX(s)G(s) = F(s)$$

de unde obținem transformata $X(s)$, și aplicând teoremele lui Heaviside obținem funcția necunoscută $x(t)$.

2. Ecuatii de forma:

$$Ax'(t) + \int_0^t x(t-\tau)g(\tau)d\tau = f(t)$$

pentru care ecuația care determină transformata este:

$$A(sX(s) - x(0+)) + BX(s)G(s) = F(s).$$

1.3.5 Ecuatii și ecuații diferențiale cu argument decalat

1. Ecuatii de forma

$$y(t) + Ay(t-1)u(t-1) + By(t-2)u(t-2) = f(t).$$

Aplcând transformata Laplace și ținând cont de translațiile în complex rezultă:

$$Y(s) + Ae^{-s}Y(s) + Be^{-2s}Y(s) = F(s) \quad (7)$$

Din această formulă rezultă:

$$Y(s) = F(s) \left(\frac{a}{1-ce^{-s}} - \frac{b}{1-de^{-s}} \right) \quad (8)$$

unde a, b, c, d se determină prin identificare². Dezvoltând fracțiile în serie, privite ca suma unor progresii geometrice, rezultă:

$$Y(s) = F(s) \left(a \sum_{n=1}^{\infty} c^n e^{-ns} - b \sum_{n=1}^{\infty} d^n e^{-ns} \right).$$

Din formula precedentă rezultă:

$$y(t) = \sum_{n=1}^{\infty} (ac^n - bd^n) f(t-n)u(t-n).$$

2. Ecuatii de forma

$$y'(t) + Ay(t-1)u(t-1) = f(t).$$

În acest caz raționamentul este analog cu cel de mai sus, ecuația (7) devenind:

$$sY(s) + Ae^{-s}Y(s) = F(s)$$

de unde rezultă $Y(s) = \frac{F(s)}{s} \frac{1}{1-a\frac{e^{-s}}{s}}$. A doua fracție se dezvoltă ca o progresie geometrică, prima după puterile lui $\frac{1}{s}$ și

rezultă $Y(s) = \left(\sum_{n=1}^{\infty} b_n \frac{1}{s^n} \right) \left(\sum_{n=1}^{\infty} a^n \frac{e^{-ns}}{s^n} \right)$, de unde se poate obține $y(t)$ aplicând teorema II Heaviside și translația în complex.

1.3.6 Calculul unor integrale

1. Integrale de forma $\int_0^{\infty} f(t) dt, \int_0^{\infty} \frac{f(t)}{t} dt, \int_0^{\infty} t^n f(t) dt, n \in \mathbb{N}$. La aceste integrale se aplică formulele:

$$\int_0^{\infty} \frac{f(t)}{t} dt = \int_0^{\infty} F(s) ds, \int_0^{\infty} t^n f(t) dt = (-1)^{n+1} F^{(n)}(s) \Big|_0^{\infty}.$$

2. La alte tipuri de integrale se poate aplica transformata Laplace introducând un parametru t și calculând transformata Laplace a funcției astfel obținute, inversând ordinea de integrare. Apoi se determină funcția original și dând lui t o valoare convenabilă se obține valoarea integralei.

Remarca 2 Transformata Laplace se poate folosi și la aflarea soluției unor ecuații cu derivate parțiale, vezi de exemplu [2] pag.656, exemplul 3.4)

Bibliografie

- [1] Borislav Crstici and All. *Matematici Speciale*. Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1981.
 [2] Ion Gh. Șabac. *Matematici Speciale*, volume I. Editura Didacica si Pedagogica Bucuresti, 1981.

² a, b, c, d se obțin din egalitatea $\frac{1}{1+Az+Bz^2} = \frac{a}{1-cz} - \frac{b}{1-dz}$.